

Boros Imre: A Bad Radkersburg-i példa

2016 augusztus 19. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Bad Radkersburg egy alig ezeröttszáz állandó lakost számláló aprócska település az osztrák–szlovén határon, a magyar határtól is alig jó harminc kilométerre.

Az évszázadok során, más etnikai határokon lévő településekhez hasonlóan, változatos sors jutott ennek a településnek is. Volt hajdanán a cseh király kezén, amikor éppen ő volt az úr Stájerországban és Karintiában, de Mátyás királyunk is tudhatta magáénak, ezért magyar nevén (Regede) is ismert.

Az első világháború lezárása után más határ menti településekhez hasonlóan a regedeiek sem tudták elfogadni, hogy vége a Monarchiának, és ők jugoszláv uralom alá kerültek. Hasonlóan az őrségi kercaszomoriakhoz, a nép fegyvert ragadott és visszavívta magát az anyaországához, a kercaiak Magyarországhoz, a regedeiek (többségében német nyelvűek) pedig Ausztriához. Miként az többször is előfordult (főként velünk) a Párizs környéki békediktátumok eredményeként, Bad Radkersburg is osztódott, lett belőle osztrák és szlovén település is.

Egy szép ideoi júniusi napon őrségi barátaim tanácsára családi-baráti körben mintegy húszan Bad Radkersburgba látogattunk, hogy csodát lássunk. Elsősorban az ott nagy hírré szert tett falusi vendéglátás volt a fő vonzerő.

Betelepedtünk tehát az ajánlott falusi vendéglő szép szőlőlugassal árnyékolt asztalaihoz, és rendeltünk bőven minden finomságból, amit a ház saját termékeiből előállított, sertésfinomságokat, füstölt borjút, szarvast, pástétomokat, kellő mennyiségű zöldségfélét, értelemszerűen a ház borából is bőséggel és a helyben készített szörpökből is. Mondhatnám, teher volt végignézni a hosszú asztalon, amikor minden, amit rendeltünk, rákerült.

Végezván a lakomával, a maradékot becsomagoltattuk két otthon maradt barátunknak, de az is elég lett volna legalább négy főnek. Az igazi meglepetés azonban nem is a lakoma volt, hanem a számla, amit mindezért felszámoltak: csak hetvenkét euró, azaz mintegy huszonkétezer forint, fejenként alig több ezer forintnál.

A kollektív gyors kalkuláció azt hozta ki, hogy mindezt (természetesen sokkal silányabb minőségben) szupermarketalapon sem tudtuk volna kihozni ötvenezer forintból. Mondanom sem kell, hogy ez a kedves családi üzemeltetés hely távol áll a tönkremeneteltől, nyolcvanhektáros területét maga a tulajdonos család (szülők és házas gyermekeik) műveli, a termékeket maguk állítják elő és szolgálják fel a fogadóban, összesen két alkalmazottal. És boldogulnak, mégpedig kiválóan.

A látogatás kapcsán sokadszor kellett rádöbbenem hazai viszonyainkra és a „piac” nagyszerűségére, főként a „nemzetköziére”, és főként az élelmiszerfronton. Milyen „káprázatos”, hogy a hajdan nálunk is létezett fogadók már az emlékezés kódébe vesztek, ahol a fogadós szintén a ház borát, a frissen vágott sertésből vagy csirkéből készített ételt szolgálta fel, és szállást is adott, elfogadható áron.

Ma naponta bírságná az élelmiszer-felügyelet. Milyen kár, hogy hosszú bódulat és benutság után még a hajdani tsz-világ ügyesebbjei is valamit visszacsempésztek ebből az érzésvilágból a múlt század hetvenes-nyolcvanas éveiben saját termékeiket feldolgozó melléküzemágaikkal. Ezek után minő szerencse, hogy a „nagybetűs piac” is végre rátalált a magyar élelmiszerekre is, és rendet vágott a bokáig érő káoszban.

Mindenekelőtt eltávolította a földet azoktól, akik megművelték volna, nem visszaadta az eredeti tulajdonosoknak és utódaiknak, hanem utat nyitott saját magának a kárpótlási papírokkal. Minő zseniális, hogy a még jól működő tsz-ek és állami gazdaságok is szétporlottak, ahelyett, hogy a javát integrált gazdasági társaságként megőriztük volna.

Mindezek után milyen remek, hogy az uniós alkuban elvállaltuk az alapanyag-termelő szerepet (kalászosok, napraforgó, kukorica, repce), és évente leshetjük, hogy a „piac” (a betyáros gabonafeldolgozó) az orrunk előtt veri le az árakat közvetlenül a betakarítás táján. Milyen káprázatos ötlet volt pénzt fizetni a gazdáknak, hogy irtsák ki a szarvasmarha-állományukat, vágják ki a szőlőtőkét. Milyen hazafias tett volt az uniós tárgyalásokon elfogadni a huszonöt százalékos támogatási szintet. Minden lehetett megtettünk mi azért, hogy jöjjön már az a piac, és semmiképpen ne a hazai, hanem a hűvös vágott nemzetközi.

Az pedig jött és totális győzelmet aratott. Ömlött be hozzánk az importélelmiszer már a kétezres évek előtt is – pedig évekkorábban mi lényegében csak exportáltunk. Még 2014-ben is a hazai polcokon kínált áruk ötvenkilenc százaléka külföldi eredetű, külföldi cégek címkéje alatt fut. Ez nem mindig jelent azonban külföldi alapanyagot.

Alapanyagot a „piac” nem nagyon szeret termelni, az túl macerás. Inkább spekulál azzal. Az olcsón vásárolt magyar alapanyagból jöhet a drága importélelmiszer, a hatvan forintért felvásárolt tejből a kétszáz forintos fehér folyadék, vagy drága sajt, vaj. Szinte nincs olyan alapélelmiszer (hús- és tejtermékek, tojás, gyümölcsök), amelyből ne esett volna drámai módon a fogyasztás, a rendszerváltás előtti szinthez képest. A „piac” jött, gyűzött és a megfizethető helyett drágát és gyenge minőséget hozott.

Magyarországon az élelmiszer a fogyasztás legnagyobb tétele, annak huszonhét százaléka, óriási piac tehát, de jórészt nem a miénk, magyaroké. Hála az utóbbi évek jövedelememelő kormányzati tevékenységének, nő az élelmiszer-fogyasztás, és nő az igény a magas minőségű élelmiszerek iránt is. Azonban, ha nem a mi kezünkben van az élelmiszer-termelés, nem nekünk termeli a GDP-t és főleg nem a jövedelmeket.

Márpedig az élelmiszer-termelés komoly forrása lehetne a gazdasági növekedés fokozásának, ha kézbe vennénk, ha ismét visszatérne a „földhözragadt” Bad Radkersburg-i szemlélet, hogy a szántóföldből a fogyasztó asztaláig eljutva sokkal olcsóbban, sokkal színvonalasabbat lehet adni úgy, hogy a termelő és a fogyasztó egyaránt jól jár.

A felismerés, hogy a növekedés forrása, motorja a fogyasztás, már megtörtént. Ha lehet ennek a motornak az energiáit a jövőben ne külföldre pazaroljuk, hanem segítsük a hazai termelőket, hogy közvetlenül elérhessék a fogyasztót, először a hazait, majd a külföldit is. Ehhez beruházások kellene, és olcsó pénz meg hatósági segítség.

Ne a kistermelő legyen az élelmiszer-higiéniai ellenőrzés hatékonyságának állatorvosi lova. A több évtizedes, a nagyon vékony hazai jövedelmeket biztosító, exportvezérelt növekedés helyett a hazai termelésre alapozott élelmiszer-termelés olyan növekedési motor lehet, amely nem falja az üzemanyagot (jövedelem), hanem azt szinte visszatáplálja a kútféjbe.

Boros Imre - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lajkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

